

ז' מרחשון ה'תשע"ה 31.10.13

מגזין מס' 302

שבת פרשת לך לך

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החיים כסדנא

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב קלב

יציאת מצרים בנפש אצל כל אחד מאיתנו הוא ענין רוחני, תהליך התהוות פנימי שאמור להתרחש אצל כל אדם בכל דור, כמאמר חז"ל "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא היום ממצרים". כלומר, העבודה היא עכשיו. כרגע. עלי להיאבק על משמעות חיי. יש לצקת תוכן אל תוך נסיבות החיים יהיו אשר יהיו, כי כל הנסיבות כולן הן בבחינת גזרה:

איך אני נראה ואיך אני בנוי, מהן תכונותי החיוביות וגם השליליות, ומהן הנסיבות הטכניות של מסלול חיי החד פעמיים, כגון מי הם ההורים שלי וכו' – כל אלה הם בהשגחה פרטית, עובדות שאי אפשר להתווכח איתן. ועל פי פנימיות התורה, המבארת את ענינה הפנימי של היהדות – הכל הוא בגדר פוטנציאל של "מעז יצא מתוק", ועלינו מוטלת העבודה להביא את הכח אל הפועל ולהמתיק את הנסיבות כולן.

זו בעצם תמצית יציאת מצרים הפרטית, הרוחנית, הנתבעת מכל אדם: עליו לגלות תוכן פנימי, משמעות, טעם לחייו בתוך כל מה שהוא פוגש בחיי היום יום מבית ומחוץ, עד לפרטי הפרטים.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 20:30 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:00) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

'אתכפיא' ו'אתהפכא'

האמורים. בכל פעם שהוא רואה את הדברים הללו הוא אמנם מרגיש רצון עז לאכול אותם, ריר מתחיל לנטוף לו מהפה – אבל הוא מתגבר ומכריח את עצמו לא לגעת בהם. באופן מהותי לא חל בו שום שינוי וגם התאוה נשארה כשהיתה, אלא שהוא כופה את עצמו שלא לממש את התאוה הזאת.

השלב השני בא בדרך כלל אחרי זמן מה שבו עמד האיש בשלב הראשון (משך הזמן הנדרש לכך משתנה מאדם לאדם, ומענין לענין). אחרי שבמשך תקופה ממושכת הקפיד שלא להיגרר אחר תאוות האכילה הזאת וכפה על עצמו להינזר מדברי המותרות הללו – מתחיל להתפתח תהליך של 'אתהפכא': התאוה עצמה הולכת ונחלשת, עד שהיא נעלמת לגמרי. ככל שחולף הזמן כן הוא נזקק לפחות כפייה וכח רצון, שכן הוא מתחיל לחוש, שהוא נמשך פחות אחר הדברים הללו. סופו של תהליך זה במצב שבו מתחיל האדם למאוס בדברי המותרות ולשנוא אותם. הוא כבר לא צריך לכפות את עצמו שלא לאכלם, שכן לא זו בלבד שאין הוא מתאוה אליהם, אדרבה, הוא כבר סולד מפניהם.

'אתכפיא' מציינת איפוא מצב שבו קיים פער בין מחשבתו של האדם (המכוונת אותו בכיוון הרצוי) לבין מה שהוא רוצה ומרגיש בפנימיותו. הוא מבין שצריכים להתנהג בצורה מסויימת, אבל לבו אינו מסכים לכך ומנסה לגררו לכיוון הנגדי. האדם צריך לכפות על הלב את מסקנות השכל ולהכריח את עצמו לעשות את מה שהוא חושב לנכון, בניגוד למה שהוא רוצה ומרגיש. 'אתהפכא' מציינת את המצב שבו כבר קיימת חפיפה והזדהות בין מה שנכון וצודק לבין מה שהאדם רוצה ומרגיש, שכן הוא הביא את לבו ורצונותיו למצב שירצו וירגישו את הדברים הנכונים.

באוצר המושגים של תורת החסידות ישנן שתי מילים ארמיות בעלות משמעות רבה, מרכזית ובסיסית בעולמה של החסידות. הן חוזרות ונשנות באין ספור הבטים: הן בדיונים הפילוסופיים העמוקים אודות תכלית הבריאה וסוגיות הטוב והרע בעולם, והן בכללות עבודת האדם הפנימית לבוראו כפי שהיא מבוארת על ידי החסידות. שתי מילים אלה הן: 'אתכפיא' ו'אתהפכא'.

'אתכפיא' היא מלשון כפיה (כפיית הרע בעודו בתוקפו), ו'אתהפכא' היא מלשון היפוך (שינוי מהותו של הרע ועד להפיכתו לטוב גמור). אלה הם שני המצבים הכלליים שבהם עשוי הרע לעמוד נוכח הטוב: מצב אחד שבו הטוב כופה ומכריח את הרע, בניגוד לרצונו, להשתעבד לטוב; ומצב שני, שהרע כבר נכנע לטוב עד כדי כך שהוא עצמו הפך לטוב.

'אתכפיא' ו'אתהפכא' בעבודת החינוך העצמי

נשתמש בדוגמא פשוטה ביותר להמחשת הדבר. פלוני מגיע למסקנה, שהוא חייב להשתלט על תאוה גדולה שלו – תאוות אכילת דברי מותרות. הוא רגיל לאכול דברי מתיקה ושאר דברים שהינם בגדר מותרות בלבד, והוא חש שהוא נהיה שטוף בתאוה זו ושעליו לחדול ממנהג מגונה זה.

[אמנם, כיון שבעולם הזה אי אפשר בדרך כלל לעבור מן הקצה אל הקצה בבת אחת, הרי שזקוקים ל'ממוצע בינתיים'. וזהו שסדר העבודה המסודר בדרך הטבע הוא 'מן הקל אל הכבד'... 'מן החיצוניות אל הפנימיות'... מ'הקליפה' אל ה'תוך'... ואם כן,

ה'אתכפיא' אינה 'זיוף' כי אם כורח המציאות

השלב הראשון בהתגברות על התאוה היא ה'אתכפיא'. מיודענו מתחיל לכפות את עצמו להינזר מדברי המאכל

מעלת קבלת העול על התענוג באלוקות

עכשיו הבה נראה איזה מצב נעלה יותר? לכאורה, ה'אתהפכא' גדולה מה'אתכפיא', שכן אדם שצריך להכריח את עצמו לעשות את הדברים הנכונים מוכיח בכך, שיש בו כעין סתירה פנימית וחוסר הזדהות אמיתית עם מה שהוא חושב לנכון. הוא צריך להיאבק עם עצמו ותמיד נשקפת לו סכנה שייכשל ולא יצליח להשליט את המוח על הלב. לעומתו, זה שהגיע לדרגת 'אתהפכא' הגיע לשלימות פנימית ולהזדהות עמוקה עם הדברים.

ברם, אף שמבחינת התוצאה הסופית (תענוגו של האדם באלוקות) ה'אתהפכא' גדולה מה'אתכפיא', הרי מבחינת עצם העבודה ('קבלת העול' של הנברא המענגת את הבורא) - גדולה עבודת ה'אתכפיא' על ה'אתהפכא'. ובאמת, רק בודדים מסוגלים להתעלות למצב של 'אתהפכא' מוחלטת, והם הצדיקים הגדולים שבכל דור ודור הזוכים למעין גאולה פרטית ומתענגים על ה' בחייהם, מעין עולם הבא. אלא שכדברי הרמב"ם "התורה

על הרוב תדבר", רוב בני האדם נולדו כדי להיאבק וימותו תוך כדי המאבק. הם לא יסיימוהו לעולם. ככל שיתעלו כן יעמדו בפניהם נסיונות מסוגים אחרים ולעולם יהיה עליהם להיאבק ולהתמודד. לשם כך נבראנו. יתירה מזו, לעתים מתחכם היצר ו'מרדים' את האדם, בהניחו לו תקופות ממושכות לעסוק באין מפריע בעניני קדושה עד שידמה לו כי אינו נזקק עוד למאבק.. ומבואר בתורת החסידות שהשאננות וזחיחות הדעת הן מתחבולות היצר התוקף במפתיע את האדם להפילו דוקא כשאינו ערוך ודרוך למאבק, כשאינו עירני... אשר על כן הזהירו חז"ל "אל תאמן בעצמך עד יום מותך" - על האדם להישמר תמיד מפני הטעיית עצמו בנוגע למעמדו ומצבו האמיתי. גם כאשר נצליח להגיע ל'אתהפכא' (לפי ערכנו), יהיה זה רק בתחומים מסויימים, ולעולם עדיין יהיה עלינו להיאבק ברבדים דקים יותר ובשטחים אחרים של החיים. חסידים אומרים: מטרטנו אינה לנצח; מטרטנו לעשות, להיאבק!

The screenshot shows the website interface for Tanya.org. At the top, there is a navigation menu with links like 'HOME', 'ABOUT', 'CONTACT', etc. Below the menu is a large video player featuring a man with a beard and a hat. To the right of the video player is a calendar for the month of 5778. Below the video player is a grid of smaller video thumbnails, each with a title and a play button icon. A QR code is prominently displayed in the center of the page. At the bottom, there are more video thumbnails and a footer with contact information.

התחדשני!
 בוטאו לבקר
 באתר המשודרג
 WwW.tanyaor.com

הסיפור השבועי

השוחט המודרני

שאל הצדיק אם יוכלו ללון כאן בלילה, והאשה השיבה בחיוב. "אם כן", אמר הצדיק, "צריכים אנו לסעוד תחילה סעודת ערב, האם נוכל לאכול כאן בשר?".

"ודאי, בשמחה!", ענתה האשה, ותיכף ניגשה לערוך את השולחן לארוחה.

כל אותה עת התבוננו החסידים בדבר בפליאה רבה. מדוע דורש פתאום רבם לאכול בשר דוקא, ועוד במקום שאינו מכיר ומשחיטת שוחט שאינו ידוע? אך הם לא הרהיבו עוז לשאול את רבם על כך.

כעבור זמן נפתחה דלת הבית ואל החדר נכנס השוחט בעצמו. עתה, גדלה תמיהתם ופליאתם של החסידים שבעתיים.

השוחט חבש כובע עשוי מפרווה משובחת, כאחד הפריצים. על גופו עטה מעיל עבה, הדומה לחליפת שריון. גם מגפיו נראו מגושמים מאוד. כל לבושו נראה אופנתי ומודרני, שאינו הולם כלל את המקובל בקרב יהודים יראי שמים. בשום אופן לא יכלו החסידים להבין כיצד רבם סומך על שחיטתו של אדם כזה, וקורא להם לסעוד בביתו.

קודם שהחלו בסעודה, לאחר שהצדיק ובעל הבית בירכו איש את רעהו לשלום, פנה אליו הצדיק ואמר כי הוא מבקש לראות את סכין השחיטה שלו.

למרבה הפלא סירב השוחט להיענות לבקשה. האיש הרצין ואחר כך אמר: "יסלח לי כבודו, אולם יכולים אתם שלא לאכול מן הבשר, ולא תהיה לי עליכם שום תרעומת. לא אוכל להראות לכם את סכיני".

אך הצדיק לא הרפה. הוא ביקש מהשוחט להיכנס עמו לחדר צדדי, ואמר לו כי הוא רבי יהודה צבי מסטרטין, וכי

תמיהה גדולה התפשטה על פני החסידים למשמע בקשתו המוזרה של הצדיק. הכול הכירו את דרכו של רבי יהודה צבי מסטרטין בעבודת ה', עד כמה הוא נוהג להתרחק מתאוות האכילה ומשאר הנאות העולם, והנה הפעם הוא מבקש לאכול בשר שמן וערב במיוחד, ובמקום לא מוכר.

אחרי הסתלקות רבי אורי מסטרליסק, הנודע בכינויו 'השרף', עברה ההנהגה אל תלמידו החשוב, רבי יהודה צבי מסטרטין. בתחילת דרכו לא הכול קיבלוהו בלב שלם, והיו מן החסידים שעדיין התלבטו אם הוא הראוי למלא את מקום רבם הגדול.

באחד ממסעותיו עם קבוצה מחסידיו הורה להיכנס לעיר פֶּשֶׁט (כיום חלק מבודפשט). בעוברם ברחוב הראשי עצר הצדיק ליד חנות בשר והתבונן בה. מעל החנות היה תלוי שלט מאיר עיניים: "כאן אפשר לקנות בשר כשר ומהודר". בחלון הראווה של החנות היה תלוי נתח בשר שמן ונאה, תאוה לעיניים.

התבונן הצדיק בחנות ופנה אל חסידיו בבקשה לברר מי השוחט ובודק של הבשר הנמכר כאן והיכן ביתו. הוא הוסיף ואמר בנימה שהיה בה חצי משאלה וחצי קביעת עובדה, כי היום יאכלו כאן בשר.

הזדרזו החסידים לברר את זהות השוחט ואת כתובתו, והצדיק הורה להם ללכת עמו לשם.

כשבאו אל בית השוחט ודפקו על הדלת יצאה אליהם אשת השוחט, אישה צנועה וחסודה, אשר קיבלה את פניהם בסבר פנים יפות והזמינה אותם להיכנס הביתה. הצדיק שאל היכן בעל הבית, והאשה אמרה כי הוא אמור לשוב בקרוב.

כששמעו זאת החסידים פרצו בקריאות נרגשות. מי שאכלו מן הבשר הודו לה' על הזכות הגדולה שנפלה בחלקם לאכול משחיטת סכיננו של אברהם אבינו. אבל מי שלא אכלו התייסרו מרוב צער. הם לא יכלו לסלוח לעצמם על שלא האמינו ולא סמכו על הצדיק. אותם חסידים רקמו תכנית, ולפיה יחזרו וייסעו אל העיר פֶּשֶט ויבקשו להתארח אצל אותו שוחט, ואז יוכלו לאכול משחיטתו.

עשו כן החסידים, אך כאשר חיפשו את ביתו של השוחט לא הצליחו למצאו בשום אופן. הם שאלו את אנשי העיר היכן השוחט, בעל חנות הבשר. אך הכול הביטו עליהם בתמיהה ואמרו כי לא היתה כאן חנות בשר וכי אין הם מכירים שוחט כזה.

או אז הבינו החסידים כי אותו שוחט לא היה אלא מל"ץ הצדיקים הנסתרים, ורק בזכות רבם, הצדיק מסטרטין, זכו לחוויה הגדולה בביקורם ב'ביתו'. אילו היתה אמונתם שלמה יותר, היו זוכים גם לאכול בשר משחיטת סכיננו של אברהם אבינו..

הוא גוזר עליו בכוח התורה להראות לו את סכיננו. לא היתה לשוחט ברירה והוא נאלץ להוציא את סכיננו ולהראותו לרבי, וזה המראה אשר נגלה לעיני הצדיק:

על סכין השחיטה, בעל הלהב החד והחלק עד להפליא, היה כתוב: "זו המאכלת של אברהם אבינו עליו השלום, אשר אנו אוכלים בזכותו"...

אפוף התרגשות יצא הצדיק מן החדר ואחריו בעל הבית. בשמחה ישב אל השולחן עם חסידיו והיטיב את לבו בסעודה, בעוד בעל הבית שותק ונהנה מדברי התורה שהשמיע הרבי.

לא כל החסידים אכלו מן הבשר. כמה מהם, שאמונתם בצדיק עדיין לא היתה ראויה דייה, פקפקו בכשרותו של השוחט ולא העזו לאכול. כדי להסוות זאת דחפו הללו את מנות הבשר שהוגשו להם לתוך מטפחות שהיו עמם, כדי להשליכן לאחר מכן בחוץ.

סיים הצדיק את סעודתו, והחסידים פרשו לישון. עם בוקר קמו, הודו לבעלי הבית ויצאו לדרכם. רק כאשר התרחקו מהעיר סיפר להם הצדיק את מה שראה כתוב על סכיננו של השוחט.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת לך לך

לבית המלך, ופרעה מעניק לאברהם בעבורה שפע מתנות. אלא שמאותו רגע, בדרך נס, פוגע נגע קשה בפרעה ובאנשי ביתו. בהבינו כי נענש על דבר שרה בשל היותה אשת איש, ממהר פרעה להחזירה לאברהם. הוא מותיר בידי אברהם את המתנות שנתן בעבורה ושולח אותו ואת אשתו ואת כל אשר להם מארץ מצרים בליווי אנשיו לשומרם בדרך.

היפרדות אברהם מלוט והבטחת הארץ לזרעו

בחזרתם לארץ כנען מתיישב אברהם שוב בקרבת בית-אל. במקום פורצות מריבות בין רועי אברהם (שהיו אנשים מוסריים ויראי שמים) ובין רועי לוט (שהיו מושחתים ופרועים). אברהם מציע ללוט כי יפרדו זה מעל זה, ומאפשר לו להיות הראשון אשר יבחר את מקום התיישבותו. לוט בוחר להתיישב בכיכר הירדן אשר במישור סדום ועמורה, אזור שבאותם ימים היה טובל בירק, משופע במים ומיושב באנשים רעים ומושחתים.

לאחר הפרדותו מלוט, מבטיח הקב"ה לאברהם ולזרעו את ירושת ארץ כנען כולה לנצח. ומוסיף ומברכו אשר למרות גילו המבוגר יזכה הוא לזרע שיירבה כעפר הארץ. אברהם מתיישב באלוני ממרא שבחברון ובונה גם במקום זה מזבח לה'.

מלחמת המלכים והצלת לוט

באותם ימים פורצת מלחמה בין מלכי ארץ כנען

אברהם יוצא מחרן ועולה לארץ

אברהם מצטווה ע"י הקב"ה "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, אל הארץ אשר אראך". ה' מברכו ומבטיחו כי בהגיעו אל הארץ אשר יראהו יזכה הוא לצאצאים רבים, לפרסום והערצת עמי הארץ ולעושר וריבוי נכסים. בן 75 שנה יוצא אברהם מחרן, מלווה באשתו שרה ובאחינו לוט, ואיתם ריבוי האנשים והנשים שהתקרבו על ידם לאמונת ה' אחד, ורכושם איתם.

בהגיעם לארץ כנען, חוצים הם את הארץ מצפונה, דרומה לשכם, אלון מורה ובית-אל. במהלך מסעם בארץ כנען מתגלה ה' לאברהם ומבטיחו כי 'הארץ הזו שאתה נמצא בה מובטחת היא לצאצאך'. אברהם מודה לה' בהקמת מזבח לאלוקים במקום. לאחר מכן מתיישב הוא ממזרח לבית-אל ובונה גם שם מזבח לאלוקים. וכך, בכל מקום ומקום בו מתיישב אברהם מפיץ הוא ומפרסם רבים את אמונת ה' אחד.

ירידת אברהם מצריימה

על כרחו, בשל רעב פתאומי כבד המשתרר בארץ כנען (ישראל), יורד אברהם למצרים. עם כניסתו למצרים מבחין אברהם בתרבותם הקלוקלת, וכדי להציל נפשו מחליט הוא להסתיר מן המצרים שטופי הזימה אשר שרה היא אשתו ומבקשה לומר כי אחותו היא.

ואכן, אך מגיעים הם מצרימה נלקחת שרה יפת התאר

אחד שלם). אזי נופלת על אברהם תרדמה כבדה וחשיכה עצומה. בחלומו מבשר ה' לאברהם אודות הגלות העתידה לבוא על צאצאיו ארבע מאות שנה במצרים. ומוסיף ומודיעו אודות הסבל הנורא, העוני והשעבוד שיהיו מנת חלקם בגלותם שם. אלא שבסוף גלותם, מבטיחו ה', יענשו משעבדיהם ובני ישראל יצאו מארץ מצרים ברכוש גדול. ושוב חוזר האלוקים ומבטיחו בחלומו בנוגע לירושת הארץ המובטחת לזרעו אחריו.

הגר וישמעאל בנה

לאחר שנות נשואין רבות עדיין אברהם ושרה חשוכי ילדים. שרה מציעה לאברהם כי יקח לו את הגר שפחתה לאשה. היא מקווה שכאשר תלד לו הגר ימשיך הדבר ברכה גם עליה, ואזי תלד גם היא. אברהם שומע בעצתה ולוקח את הגר לו לאשה. לימים כאשר נפקדת הגר, מתחילה היא לזלזל ולהקל ראש בשרה גבירתה חשוכת הבנים. כתוצאה מכך מקשיחה שרה את יחסה כלפיה, ובאישור אברהם נוהגת היא בה כטוב בעיניה ומעמיסה עליה מטלות רבות ועבודות קשות ללא נשוא, עד אשר בורחת הגר מן הבית.

בהיות הגר במדבר בקרבת המעיין, מתגלה אליה מלאך האלוקים ואומר 'עליך לחזור אל בית אברהם ולקבל עליך את מרות שרה גבירתך'. המלאך מבטיחה כי בנה שיוולד לה ירבה זרעו ככוכבי השמים, ומוסיף ואומר כי בנה זה יהיה "פרא אדם – ידו בכל ויד כל בו". אזי מורה הוא לה לקרוא את שמו ישמעאל, כי שמע ה' את בכיה וראה בעלבונה ומצוקתה.

אברהם בן 86 שנה כשיוולדת לו הגר את בנה, וברוח קודשו קורא גם הוא את שמו ישמעאל.

מצות המילה ולידת יצחק

בחלוף השנים, שוב מתגלה הקב"ה לאברהם בן התשעים ותשע ומצווהו למול עצמו [ומכאן מצות המילה לדורות,

וסביבתה. ארבעה מלכים ובראשם כדרלעומר מלך עילם נלחמים בעמק השידים נגד חמישה מלכים מאזור הנגב (ובהם מלך סדום), שמרדו לפרוק עולו של כדרלעומר מעליהם. צבא כדרלעומר מביס את גייסות חמשת המלכים המורדים ובין הנלקחים בשבי נמצא גם לוט, אחיינו של אברהם. בשמעו זאת, יוצא מיד אברהם להצילו. הוא יוצא בראש 318 אנשים חמושים ונלחם במלכים בסביבות דמשק ומשחרר מידיהם את לוט ורכושו ואת יתר השבויים.

מלכי צדק מלך שלם יוצא עם לחם ויין לקראת אברהם השב מן המלחמה ומברכו. ובהיותו כהן לאלוקים מעניק לו אברהם מעשר מכל רכושו וכן מהשלל שנפל לידיו בנצחוננו בקרב. בינתיים יוצא לקראת אברהם גם מלך סדום. הוא מוכן לוותר על רכושו שנבזז ע"י צבא כדרלעומר, וכל מבוקשו מאברהם הוא רק שיוחזרו בני עירו שנפלו בשבי. אברהם נשבע כי יתן לו את כל השלל שברשותו מבלי להשאיר לעצמו דבר, מלבד חלקם של ענר, אשכול וממרא שנלחמו לצידו.

'ברית בין הבתרים'

הקב"ה נגלה לאברהם ומבטיחו כי ישמור עליו וגם יעניק לו שכר רב בגין צדקותו. אברהם שואל את הקב"ה מה יועיל לו שכר ונכסים בעודו חשוך בנים? ה' מודיעו כי יוולד לו בן ומוסיף ומצווהו להביט בכוכבים. אזי מבטיחו האלוקים שכשם שאי אפשר למנותם כך לא יהיה ניתן למנות את צאצאיו הרבים שיצאו מבנו יורשו.

לחיזוק הבטחתו לאברהם כי זרעו יירש את הארץ, כורת ה' עמו ברית. במצוותו לוקח אברהם שלושה עגלים, שלוש עיזים, שלושה אילים, תור וגוזל יונים ומבתרם לשני חלקים. עם שקיעת השמש מתגלה אליו האלוקים ואברהם עובר בין הבתרים (טקס שהיה נהוג באותם ימים לכריתת ברית נצח בין העוברים בתווך בין שני חצאי דבר

למרות פליאת אברהם – הכיכד בגילם המופלג יביאו הוא ואשתו בן לעולם – יולדת שרה בן לאברהם. ה' מודיעים כי ייקרא שמו 'צחק' מלשון צחוק ושמחה, וכי עליו ועל זרעו חלים דברי השבועה וההבטחה האלוקית לאברהם אבינו ב'ברית בין הבתרים'. ואילו אודות ישמעאל, אומר ה', אשר גם זרעו ירבה במאד מאד, ושנים עשר נשיאים יצאו ממנו ויהיה לגוי גדול.

לאחר מכן מקיים אברהם אבינו את ציווי ה' ומל את עצמו וגם את בנו ישמעאל (בן ה-13) וכן את כל בני ביתו ועבדיו הזכרים.

לכל זכר (בן שמונה ימים) מצאצאיו]. ה' מבטיחו כי יהיה "אב המון גויים". וכרמז לדבר מוסיף ה' לשמו את האות ה', אשר מעתה לא ייקרא עוד אברם כי אם 'אברהם'. אלוקים חוזר ומבטיחו כי מצאצאיו יצאו עמים ומלכים וכי בני בניו ישלטו על עמים ומלכיהם והם יירשו את הארץ המובטחת.

גם שרי תיקרא מעתה בשם 'שרה' (במשמעות שררה – ששרה היא לרבים) ולא 'שרי' כפי שנקראה עד כה (ששרה היתה עד כה רק על ביתה פנימה). ה' מברך גם את שרה כי תלד בן שממנו יצאו עמים רבים ומלכים גדולים. ואכן,

לעלות תוך כדי ירידה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

מצרימה". אברהם נאלץ לצאת מארץ ישראל ולרדת למצרים בגלל הרעב. הירידה הזאת למצרים גם גרמה ללקיחתה של שרה אל בית פרעה. ואף על פי שבפועל הגן עליה הקב"ה מפני דברים בלתי רצויים, אבל לקיחתה לבית פרעה יש בה משום ירידה וצער.

מתעוררת כאן השאלה, איך הירידה הזאת באה בהמשך אחד ל"לך לך" ונכללת בפרשה ששמה ותוכנה "לך לך", במובן של הליכה מחיל אל חיל?

בבלי וירושלמי

דוגמא שתוכל להסביר זאת היא שיטת הלימוד של התלמוד הבבלי. ידוע ההבדל בין התלמוד הירושלמי לבבלי, שבתלמוד הירושלמי אין הרבה קושיות ודיונים, אלא מיד מגיעים אל המסקנה ואל פסק ההלכה. לעומת

שם הפרשה: לך לך

הדבר הראשון שמספרת לנו התורה על היהודי הראשון, אברהם אבינו, הוא הציווי הפותח את פרשתנו: "ויאמר ה' אל אברם, לך לך". "לך לך" הוא גם שמה של כל הפרשה. על פי הכלל, שהתורה היא נצחית והוראותיה תקפות בכל זמן ובכל מקום, הרי שיש בזה גם הוראה נצחית לכל יהודי. הציווי "לך לך" מלמד אותנו, כי הדבר הראשון והעיקרי שנדרש מיהודי הוא – ללכת; להיות תמיד במצב של הליכה; להתקדם; להתעלות.

תכלית הירידה

כשמעיינים בהמשך הפרשה מוצאים, שסמוך מאוד לציווי "לך לך" אירע לאברהם דבר שלכאורה הוא ההפך מהליכה ומהתעלות: "ויהי רעב בארץ וירד אברהם

יהיה כבוד הבית הזה האחרון יותר מן הראשון".

חושך מביא אור

כשאנו מתבוננים במצב העולם שבו אנו חיים ורואים את החושך הגובר והולך מיום ליום, עלולים אנו להתייאש ולשאול את עצמנו: איך אפשר להתגבר על החשכה הזאת ולהאיר את העולם באור התורה והמצוות?

התשובה על כך היא מסיפור הירידה של אברהם אבינו למצרים: רק מבחינת חיצונית הדברים המצב הזה הוא ירידה והפך הברכה. בפנימיות העניינים, מאחר שסוף כל סוף הקב"ה מנהיג את העולם, אף הירידה הזאת היא חלק מהעלייה ואף על ידה העולם מתעלה ומזדכך (אף שאיננו רואים זאת, ואדרבה). תכלית החושך הגדול הזה היא להגיע לאור הגדול של הגאולה השלימה במהירה בימינו.

(מתוך הספר "שלחן שבת",

מעובד על פי 'לקוטי שיחות' כרך ה')

זאת, בתלמוד הבבלי יש הרבה קושיות ופלפולים ורק אחרי יגיעה רבה מצליחים לברר את ההלכה.

אף על פי כן, כשיש מחלוקת בין שני התלמודים, ההלכה היא כבבלי, שכן בסופו של דבר, דוקא על ידי הקושיות והדיונים לכאן ולכאן מגיעים אל עומק ההלכה. בפנימיות העניינים אף הקושיה היא חלק מהתירוץ.

מטרת הגלות

וכך גם באשר לירידתו של אברהם מצרימה: במבט שטחי ומידי, אכן זוהי ירידה; אבל בפנימיות העניינים אף הירידה הזאת היא חלק מהעלייה ומה"לך לך". התכלית של הירידה היתה להגיע לעלייה גבוהה יותר, וכפי שקרה בפועל - "ויעל אברהם ממצרים... כבוד מאוד במקנה בכסף ובזהב".

וכשם שאצל אברהם אבינו היתה הירידה חלק מהעלייה, כך יש בזה הוראה לדורות, שגם הירידה של זמן הגלות, שנראית ירידה גדולה ועצומה ביותר, הרי בפנימיותה טמונה עלייה גבוהה ונשגבה. כי דוקא על ידה מגיעים אל בית המקדש השלישי, שעליו נאמר: "גדול

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

חסידות על הפרשה לך-לך

דמעות של שמחה פרשת לך לך

אדמו"ר הריי"צ סיפר:

בהיותי ילד נכנסתי פעם בשבת פרשת לך לך, בבוקר לפני התפילה, לחדר אבי (הרבי הרש"ב), ומצאתיו 'עובר' על פרשת השבוע ('שניים מקרא ואחד תרגום'). הוא היה שרוי במצב רוח מרומם ובה בשעה זלגו מעיניו דמעות. עמדתי נרעש, בלא שיכולתי להבין כיצד אפשרי מצב רוח מרומם יחד עם דמעות, אך לא העזתי לשאלו על כך. רק במוצאי שבת, כשנכנסתי כדרכי לאבי, אזרתי עוז ושאלתיו לפרש הדבר.

אבא ענה: אלה דמעות של שמחה. ומיד הוסיף והסביר: רבינו הזקן אמר ש'צריכים לחיות עם הזמן', זאת אומרת שיש לחיות עם פרשת השבוע ועם פרשת היום של השבוע. פרשת בראשית היא פרשה שמחה בעיקרה - הקב"ה ברא את העולמות והנבראים, והיה שבע רצון, כפי שנאמר "וירא אלוקים כי טוב"; אולם סוף הפרשה אינו נעים כל כך.

פרשת נח, פרשת המבול, היא פרשה עצובה; אבל סוף הפרשה שמח - במזל טוב נולד אברהם אבינו! פרשת לך לך היא פרשה של שמחה אמיתית. בכל יום

ויום מהשבוע חיים עם אברהם אבינו - הראשון שמסר את נפשו לפרסם אלוקות בעולם, ומסירות נפש זו על התורה ומצוותיה הנחיל אברהם אבינו בירושה לכלל ישראל.

(ספר-השיחות 'תש"ב)

לך אל עצמיותך

"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך"

על האדם ללכת אל עצמו, אל שורשו ואל מציאותו האמיתית. זאת על ידי שיצא מהענינים הארציים והחומריים, מהדברים הבאים מההרגלים והמידות הטבעיות, ומההשקפות השכליות הלא רצויות.

(לקוטי שיחות')

כל מסעי האדם - בהשגחה פרטית "הלוך ונסוע הנגבה"

מאז שאמר הקב"ה לאברהם "לך לך מארצך" ואברהם נסע "הלוך ונסוע הנגבה", התחיל סוד הבירורים. האדם הולך למסעיו על פי גזרת ההשגחה העליונה, למקום שהניצוצות הצריכים להתברר על ידו מחכים לגאולתם.

(הרבי הרש"ב מליובאוויטש)

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube Facebook

שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:27	16:15	י-ם
17:29	16:30	ת"א
17:27	16:20	חיפה
17:30	16:33	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון